

Preventivní program školy

Základní škola Jilemnice, Komenského 288, příspěvková organizace

Školní rok 2020/2021

Preventivní program školy je celoroční plán zahrnující aktivity, které jsme schopni v daných podmínkách zajistit. Je závazným dokumentem školy a je součástí ročního plánu školy. Preventivní program je konkrétní dokument naší školy zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj sociálně komunikativních dovedností.

Je zpracován na období jednoho školního roku, zodpovídá za něj metodik prevence, podléhá kontrole České školní inspekce, je pravidelně vyhodnocován a písemné vyhodnocení účinnosti je součástí výroční zprávy. Na tvorbě a realizaci PP se podílejí všichni pedagogičtí pracovníci. Garantem programu je ředitel školy.

Postupujeme dle metodického doporučení MŠMT platného od 1. 11. 2010. V současné době je Metodické doporučení (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28) **k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách** a školských zařízeních, jak se dokument oficiálně jmenuje, novelizován a je k dispozici na stránkách MŠMT (od 14.2.2012) pod názvem: **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže.**

1. V první řadě soustavné nenásilné působení na žáky

Je zajištěno tím, že prvky prevence jsou zabudovány v plánech jednotlivých vyučujících. Na prvním stupni ZŠ v poněkud širších souvislostech. Nutná je aktivní spolupráce s rodinou. Podle věku jsou žáci rozděleni do tří skupin:

A/ První až třetí ročník – za prioritní se považuje:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- pohodové začlenění do kolektivu
- předcházení nemocem a úrazům, osobní hygiena, vhodné oblékání

Zejména v této skupině je věnována velká pozornost včasnému odhalování specifických poruch učení či jiných oslabení či postižení.

B/ Čtvrtý až sedmý ročník – za prioritní se považuje:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- osobní bezpečí, preference pozitivních životních cílů
- vysvětlování rizik, se kterými je spojeno užívání legálních i nelegálních návykových látek, nadměrný čas věnovaný moderním technologiím apod.
- pochopení fungujících vztahů v kolektivu, povědomí o právech a povinnostech dítěte

Dále informace o centrech odborné pomoci /linky důvěry, PPP a další/.

Žákům jsou doporučovány vhodné volnočasové aktivity.

C/ Osmý a devátý ročník – za prioritní se považuje:

- výchova k odpovědnosti za zdraví své a ostatních
- etická a právní výchova

Učitelé věnují zvýšenou pozornost rizikovým skupinám žáků. Žáci jsou seznamováni se způsoby asertivního chování – umět se přiměřeně prosadit a umět vhodně odmítnout rozličné nežádoucí „nabídky“ okolí. Znovu doporučujeme volnočasové aktivity. V osmé a deváté třídě začíná systematická profesní příprava, dochází k četnější spolupráci s rodiči /třídní učitel a výchovný poradce/.

2. Jednorázové akce

Již od zářijových termínů pracují školní zájmové útvary (seznam viz webová stránka školy). Tradiční výukový program – **exkurze Krkonoše**, seznamuje v průběhu září a října žáky s naším nejbližším okolím. Žáci 4. tříd absolvovali **dopravní hřiště** a získali své první „řidičské průkazy“.

Uskutečněny budou další výukové programy dle nabídky KRNAP (myslivost, den Země, stezka pro nevidomé...). 3. 10. – 7. 10. 2020 se koná **Ekologicko-adaptační kurz** šestých ročníků na Rýchorské boudě, tentokrát ve spolupráci dvou speciálních pedagožek ze společnosti Společně k bezpečí, které budou harmonizovat vztahy a nastavovat pravidla v nově vzniklých kolektivech – Mgr. Martina Grohmanová a Mgr. Martina Kekulová.

I v letošním roce pokračuje **spolupráce s PPP Semily**. Metodické semináře pro výchovnou poradkyni a metodičku prevence se budou konat v zatím neurčených termínech s ohledem na situaci kolem pandemie covid-19.

Žáci devátých ročníků mají naplánovaný zájezd do **ND v Praze**, sedmé ročníky by měly navštívit divadlo F. X. Šaldy v Liberci, ostatní ročníky divadlo v Mladé Boleslavi, Praze a Jilemnici.

Deváté ročníky navštíví ÚP Semily, kde absolvují test profesní diagnostiky.

V novoročním termínu plánujeme **lyžařský kurz** pro 7. třídy, **vodácký kurz** 8. tříd. Tradiční **výměnný pobyt s holandskými žáky** v letošním školním roce téměř jistě neproběhne, jelikož epidemiologická situace v Evropě není příznivá pro tyto aktivity.

Pokusíme se zorganizovat **akce pro MŠ** – Den Země, Sportovní den, Dětský den, výtvarné dílny a divadelní představení.

V zimních měsících je tradiční **sportovní den**, na jaře **den branný**, obě akce jsou však závislé na vývoji situace.

Beseda na téma dospívání Čas proměn je připravena pro žáky 7. tříd.

Jak bylo zmíněno, v nabídce naší školy je celá **řada zájmových útvarů**, kde žáci mohou trávit svůj volný čas, sportovně zaměřeni žáci dodržují propracovaný systém tréninků, sportovní vyžití je však umožněno i žákům ostatním. V letošním školním roce práci zahájily kroužky jazykové, matematické, dramatické i přírodovědně zaměřené. Každoročně probíhá řada zážitkových programů, kurzů, exkurzí pro všechny ročníky. Pravidelné aktivity jsou zakotveny v ŠVP. Pedagogové velmi úzce spolupracují a společně rozhodují o vhodnosti jednotlivých programů a akcí (viz. aktuální měsíční plány akcí zveřejňované pravidelně na webových stránkách školy).

V říjnu bude pokračovat harmonizační intervence pro žáky šestých, sedmých a osmých ročníků k nastavení a udržení pravidel a klimatu ve třídě ve spolupráci s **Mgr. Martinou Grohmanovou** ze společnosti Společně k bezpečí. Podobná akce je připravena pro žáky čtvrtých ročníků s názvem **Táhneme za jeden provaz** ve spolupráci s panem Jiříštem ze společnosti Čmelák a za podpory MAS.

Spolupracujeme s **ICM Jilemnice** a taktéž s **OSPOD** města Jilemnice, proto i letos chystáme programy prevence pro naše žáky v součinnosti s výše jmenovanými. OSPOD pořádá každoročně setkání všech metodiků okolních ZŠ a SŠ a zvyšuje tím spolupráci a komunikaci. Plánováno je další setkávání u kulatých stolů s **MAS** zastoupenou paní Mgr. Lenkou Šulanovou.

Podařilo se zajistit proškolení celého pedagogického sboru od společnosti Semiramis z. ú., která komplexně v pěti dvoudenních blocích povedla praktické, sebezkušenostní semináře na vybraná témata - Efektivní třídnické hodiny, Komunikace s rodiči žáků, Jak předejít syndromu vyhoření a další. Zároveň nám tato společnost poskytla dva roční vstupy lektorů primární prevence do 4., 5. a 6. tříd a uskutečnila potřebnou intervenci podle situace ve třídě až do nástupu distanční výuky.

V letošním školním roce předpokládáme dokončení vstupů, které zůstaly nezrealizovány a zároveň nové lektorské programy, pro letošní čtvrtý ročník a již zapojené ročníky z roku loňského. Pevně věříme, že situace nám dovolí všechny akce směřující k prevenci rizikového chování uskutečnit.

3. Materiální zajištění, schránka důvěry

Škola je pro prevenci rizikového chování /informační oblast/ vybavena na dobré úrovni – literaturou, propagačními materiály, CD atd.

Všechna naše opatření pravidelně konzultujeme s vyšším článkem systému prevence (PPP Semily - Mgr. Provazníková), který zajišťuje odbornou pomoc včetně dalšího proškolení i nabídku pro naše vlastní akce.

Funguje „Schránka důvěry“, jejímž prostřednictvím mohou žáci anonymně upozornit na různé problémy, které je trápí. Jsou vedeni k tomu, aby tak činili okamžitě, po jakémkoliv konfliktu, který oni sami považují za závažný. Nejlépe se osvědčuje přímý kontakt s vyučujícím, kterému žák důvěřuje a je schopen se na něho s problémem obrátit.

Konzultační hodiny jsou stanoveny v úterý 13:30 – 14:00, žáci se však mohou kdykoliv obrátit na metodika prevence prostřednictvím schránky důvěry, emailové adresy nebo osobně a taktéž na všechny ostatní pedagogy.

4. Stav na ZŠ

Probíhá úzká spolupráce mezi OSPOD při MěÚ. Metodik prevence je pravidelně zván na jejich pracovní schůzky. V loňském roce jsme řešili v součinnosti s OSPOD a Policií ČR několik závažnějších problémů – krádež, legální i nelegální návykové látky ve škole. Spolupráce pedagogických pracovníků naší školy je na příkladné úrovni, vzájemná informovanost je velmi dobrá a metodici jednotlivých oblastí (EVVO, rizikového chování, výchovný poradce, vedení školy atd.) aktivně spolupracují. Funguje spolehlivě ŠPP.

Mimo území školy je situace neměnná, zneužívány jsou především tabákové, alkoholické výrobky a konopné drogy.

Důraz chceme i nadále dávat na správnou funkci rodiny, jinak pedagogické působení nedosáhne očekávaných výsledků. Žáci přiznávají konzumaci cigaret a alkoholu (jednorázová i opakovaná konzumace). Výjimečně žáci uvádějí nelegální drogy, především marihuanu.

Program bude realizován s ohledem na epidemiologickou situaci v průběhu školního roku.

Ing. Kateřina Škvorová